

KATTENTRIMMEN

ONTWOLLEN? SCHEREN?

O jee, het wordt weer warmer... En naarmate de temperatuur stijgt, neemt ook de vraag naar scheren en ontwollen toe. Veel huisdiereigenaren denken ten onrechte dat een kat 'ontwold' of geschoren moet worden. Vooral in de zomer krijg ik regelmatig de vraag of ik de kat kan ontwollen of scheren. Maar wat is dat 'ontwollen' precies en wat zijn de gevolgen?

TEKST EN BEELD

Annette Gasseling, Kattentrimsalon Purr & Fur, gedragsadviseur en dierentolk

Ontwollen is niets meer dan de ondervacht (de wolharen) uittrekken. Het lijkt de ideale manier om van al die haren in huis af te komen, maar helaas is dit slechts een kortetermijn'oplossing'. Op de lange termijn zul je zien dat het probleem alleen maar verergerd is en verliest de kat alleen maar meer haar. Ook in de zomer heeft de kat die wolharen nodig, dus ontwollen of scheren: niet doen!

Het valt echter niet altijd mee om de klant te overtuigen hun kat niet te laten ontwollen of scheren. Ze denken dat hun kat last heeft van de warmte of hebben zelf last van alle haren in huis die tijdens de rui uitvallen. Bij de aanschaf van hun kat staan mensen er vaak niet bij stil dat die haren toch echt een keer gaan uitvallen. Ieder jaar hoor ik ook: 'Het is nog nooit zoveel geweest als dit jaar!' Meestal zijn dat de katteneigenaren van wie hun kat nu twee jaar is en dan is wat ze zeggen natuurlijk helemaal waar, want met twee jaar is de vacht van hun kat 'volgroeid'. En dan worden wij kattentrimmers gebeld, want – zo vinden zij – die haren moeten eruit, dus ontwol de kat maar!

De rui is niet de enige reden waarom katten een langere periode haar verliezen. Stress en

gezondheidsproblemen kunnen hier ook aan ten grondslag liggen. Daarom is het van belang altijd door te vragen als katteneigenaren bij je komen met de vraag of je hun kat wil ontwollen of scheren.

Nu ben ik een kat- en vachtvriendelijke trimmer en zal daarom nooit ontwollen. Scheren doe ik alleen als dat de enige optie is. Door mijn uitleg hoop ik dat de klant inziet dat ontwollen of scheren niet het beste is voor hun kat. Ik leg uit dat een kat- en vachtvriendelijke aanpak beter is en op lange termijn ook echt beter werkt. De meeste klanten kan ik overtuigen, niet allemaal. En natuurlijk weet ik dat er ook trimmers zijn die een andere mening hebben en dat is natuurlijk prima, maar ik hoop altijd wel dat zij, net als mijn klanten, open staan voor 'mijn' argumenten voor het kat- en vachtvriendelijk trimmen, want tja... die 'lastige' onderwol, waarom wil ik die nou juist laten zitten?

Funcities van de onderwol/wolharen

De onderwol heeft veel functies die van groot belang zijn voor de gezondheid van de kat.

- Via de wolharen wordt talg en vocht getransporteerd. Dit is van belang om de haren en huid gezond te houden.
- Wolharen hebben een isolerende functie. Bij kou zorgen de haarspiertjes ervoor dat de wolharen

omhoog gezet worden, waardoor de kat warm blijft.

Bij warm weer worden ze omlaag gezet. De vacht ligt aaneengesloten, waardoor de huid koel blijft. Deze haren zorgen er dus voor dat de temperatuur van de kat constant blijft. Voorwaarde hiervoor is natuurlijk wel dat de vacht klitvrij is.

- Wolharen beschermen de huid tegen uv-straling, uitdroging en scherpe voorwerpen (bijvoorbeeld nagels of doorns).
- Wolharen zorgen voor een gezonde huidflora. Als de vacht weggetrokken wordt en/of de huid beschadigd raakt, krijgen bacteriën en schimmels de kans om binnen te dringen, en is de kat vatbaarder voor ziektes en allergenen.

Vachtcyclus

We weten allemaal dat de vacht groeit in verschillende haargroefases. Dat houdt in dat het haar niet allemaal in één keer loslaat. Gelukkig maar, want anders zouden alle katten een tijdje als een naaktkat rondlopen en is de huid dus onbeschermd. Alle haren hebben een natuurlijke cyclus van groeifase, overgangsfase en rustfase en aan het eind van de rustfase, valt de haar uit.

Het haarzakje waar de haar uit tevoorschijn komt, heeft voor de gehele cyclus voeding. Als de haar vroegtijdig (met kracht) uit het haarzakje getrokken wordt, zal zich hier direct een nieuwe haar gaan vormen, want de huid moet beschermd blijven. Maar deze haar zal van slechtere kwaliteit zijn, met alle gevolgen van dien!

Ontwollen

Het idee van ontwollen is de losse en oude haren uit de vacht te trekken of de kat voor de zomer wat 'uit te dunnen'. Naast dat het ontwollen onnodig is, is het ook zeer schadelijk voor de huid en vacht. De ontwolharkjes of furminators beschadigen de huid en trekken en snijden aan al het wolhaar, oud of nieuw, los of vast. Wolharen zitten minder goed vast dan de dekharen; ze zijn gemaakt om geofferd te worden (juist om de huid te beschermen) en dat maakt dat er tijdens het kammen altijd haar van de kat zal blijven komen, hoelang je ook kamt.

Wat er gebeurt als je de vacht gaat ontwollen, is dat je dus ook haren uittrekt die helemaal nog niet vervangen moesten worden. De leeggetrokken haarzakjes gaan versneld weer nieuwe haren aanmaken. En omdat de voedingsstoffen al verbruikt zijn, is het resultaat dat er haren van slechtere kwaliteit terugkomen. Deze haren zijn doffer van kleur, poreuzer en klitgevoeliger en vallen sneller uit! (Een directe reactie van de huid op ontwollen: overproductie van talg en zweet.)

Alle uitgetrokken vacht gaat gelijktijdig groeien en laat ook tegelijk los. Het resultaat van ontwollen, is dus dat de vachtcyclus verstoord wordt: de rui wordt verlengd, of de vacht komt zelfs in een permanente rui. Dit is natuurlijk het laatste wat we willen! Het kan lang, heel lang duren voordat de cyclus weer genormaliseerd is.

Scheren

Zoals al eerder gezegd, heeft de vacht belangrijke functies. De kat heeft zijn vacht nodig en is gelukkiger mét vacht dan zonder. Ook in de zomer.

Ook met het scheren van de vacht loop je het risico dat deze in slechtere kwaliteit terugkomt; de haren klitten sneller. Ook zie je vaak kleurverschil wanneer de vacht weer aangroeit. Dat zie je vaak bij Ragdolls en schijnt te maken te hebben

met een gen dat ervoor zorgt dat het haar op warme delen van het lichaam een lichte kleur heeft en op koudere delen een donkere kleur. Aan de uiteinden van het lichaam is de vacht dunner en zou daarom een donkere kleur hebben. De overige vacht is licht van kleur, omdat de huid door de hoeveelheid haren warmer is. Wanneer je de kat dan scheert op een licht stuk, dan koelt daar de huid af en groeit het haar daar donkerder terug. Na een complete haarcyclus zal het haar weer de oorspronkelijke kleur hebben. Naast het feit dat de kwaliteit van de teruggroeiende vacht slechter is, kan het nog erger: er kan scheeralopiecia (kaalheid na het scheren) ontstaan!

Kat- en vachtvriendelijk

Een trimbehandeling is wat mij betreft dus nóóit bedoeld om zo veel mogelijk haar te verwijderen en ook gericht op het voorkomen van problemen in de toekomst.

Gelukkig weet ik daarmee veel klanten te overtuigen van het vachtsparend werken. Ik ben ervan overtuigd dat dit niet alleen een vachtvriendelijke manier is, maar zeker ook een katvriendelijke. Het uittrekken van haren is gewoon niet fijn voor de kat. En eerlijk is eerlijk, met het 'gewoon' kammen komen ook niet alleen de losse haren mee uit, maar ik doe alleen wat nodig is. 🐾

